

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Δημήτρης Αγραφιώτης

ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΝΕΩΝ ΚΑΛΙΤΕΧΝΩΝ

Παύλος Γιαλλουράκης - πιάνο

Αρετή Ζούλλα - βιολί

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΕΛΕΤΩΝ
Α.Π.Θ.

23/11

**ΑΝ. ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Κ.Ο.Θ.
Μίκης Μιχαηλίδης**

**ΜΟΝΙΜΟΣ ΑΡΧΙΜΟΥΣΙΚΟΣ
Κάρολος Τρικολίδης
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

- Πρόεδρος

Κωνσταντίνος Πατσαλίδης

- Αντιπρόεδρος

Άρης Μπαζμαδέλης

- Μέλη

Δημήτρης Πάτρας

Γιώργος Πολίτης

Δημήτρης Χανδράκης

ΕΙΔΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΣΥΝΑΥΛΙΩΝ (Ε.Τ.Ο.Σ.)

- Πρόεδρος

Κωνσταντίνος Γιακουμής

- Αντιπρόεδρος

Κωνσταντίνος Χατζηκωνσταντίνου

- Μέλη

Χριστίνα Γρίμπα

Σπύρος Μπαρούτας

Μάνος Ρουμελιώτης

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης ιδρύθηκε το 1959 από το Σόλωνα Μιχαηλίδη, με τον τίτλο "Συμφωνική Ορχήστρα Βορείου Ελλάδος". Αρχικά αποτέλεσε τμήμα του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης, αριθμώντας πενήντα μόλις μέλη. Το 1969, χάρη στις προσπάθειες του ιδρυτή της, κρατικοποιήθηκε και πήρε τη σημερινή της ονομασία. Πολλοί και σημαντικοί Έλληνες καλλιτέχνες ανέλαβαν τη διευθυντική "σκυτάλη" της: πρώτος ο Σόλων Μιχαηλίδης και στη συνέχεια ο Γεώργιος Θυμής, ο Άλκης Μπαλτάς, ο Κάρολος Τρικολίδης, ο Κοσμάς Γαλιλαίας, ο Κωνσταντίνος Πατσαλίδης και ο Λεωνίδας Καβάκος. Σήμερα, η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης αριθμεί εκατό περίπου μουσικούς και αναπληρωτές διευθυντής της είναι ο Μίκης Μιχαηλίδης.

Από την αρχή η ΚΟΘ συμπεριέλαβε στο πρόγραμμά της ένα πλούσιο ρεπερτόριο, από το μπαρόκ μέχρι τις πρωτοποριακές συνθέσεις του 20ου αιώνα, με στόχο πάντα την ανάδειξη του μουσικού πολιτισμού συνολικά και πέρα από τα όρια του κλασικού.

Πρωταρχικός στόχος της είναι η προβολή της ελληνικής μουσικής παρακαταθήκης και η προώθηση νέων ταλέντων. Πολλές ήταν επίσης οι πανελλήνιες και παγκόσμιες πρώτες εκτελέσεις που πραγματοποίησε. Διάσημοι Έλληνες και ξένοι αρχιμουσικοί καθώς και σολίστες διεθνούς ακτινοβολίας πλαισίωσαν και πλαισιώνουν τις συναυλίες της ΚΟΘ.

Μίκης Μιχαηλίδης

Γεννήθηκε στη Λευκωσία της Κύπρου το 1949. Άρχισε τις μουσικές του σπουδές στο βιολί και στα θεωρητικά στην **Ελληνική Μουσική Ακαδημία της Λευκωσίας** (1959 - 1968) και συνέχισε στο **Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης**, με δάσκαλο στο βιολί τον **Κοσμά Γαλιλαία** και στα ανώτερα θεωρητικά το θείο του, **Σόλωνα Μιχαηλίδη**. Ολοκλήρωσε τις σπουδές του στην **Ανώτατη Σχολή Μουσικής της Βιέννης**. Παρακολούθησε σεμινάρια παλιάς μουσικής στο Βέλγιο και στη Νίκαια κοντά στον **Leonid Kogan** και στον **A. Loewengut**, καθώς και μαθήματα διεύθυνσης συνόλου και βιολιού στο **Κονσερβατόριο της Βιέννης**. Είναι απόφοιτος του **Royal School of Music** του Λονδίνου, με δίπλωμα εκτελεστού βιολιού.

Ξεκίνησε τις πρώτες του εμφανίσεις στην τηλεόραση και στο ραδιόφωνο της Κύπρου σε ηλικία μόλις 12 ετών. Υπήρξε μέλος του **Τρίο Λευκωσίας** και της **Ορχήστρας της Ραδιοφωνίας (CBC)**, της οποίας ήταν και σολίστ. Έδωσε ρεσιτάλ σε όλες τις πόλεις της Κύπρου.

Κατά τη διάρκεια των σπουδών του στην Αυστρία ήταν μέλος της **Ορχήστρας Δωματίου "Cappella Academica"** (1973 - 78), με συναυλίες και ηχογραφήσεις δίσκων σε όλη την Ευρώπη. Υπήρξε επίσης μέλος της **Συμφωνικής Ορχήστρας του Durban** στη Νότιο Αφρική, μέλος της **Συμφωνικής Ορχήστρας Tonkünstler της Βιέννης** (1976 - 1981), ιδρυτής και μέλος του **TRIO METAMORFON** με συναυλίες, ηχογραφήσεις και τηλεοπτικές εμφανίσεις ανά την Ευρώπη (1979 - 81), μέλος του συγκροτήματος παλιάς μουσικής **"Clemencic Consort"** (μπαρόκ, βιόλα και όλα τα μεσαιωνικά όργανα), με το οποίο περιόδευσε σε Ευρώπη και Αμερική (1971 - 1985).

Επιστρέφοντας στην Ελλάδα δίδαξε βιολί και ορχήστρα στο **Νέο Ωδείο Θεσσαλονίκης** (1981 - 1985) και στο **Δημοτικό Ωδείο Κατερίνης** (1981 - 1991). Υπήρξε διευθυντής των *μουσικών σεμιναρίων "ΒΕΡΤΙΣΚΟΣ"*, μαέστρος της **Ορχήστρας Νέων Βορείου Ελλάδος**, της **Ορχήστρας "Pro Musica" Θεσσαλονίκης** και μέλος του συγκροτήματος **"Αυλέγχορδον"**.

Έδωσε ιδιαίτερο βάρος στους Έλληνες συνθέτες και στους νέους εκτελεστές. Κάθε χρόνο οι μαθητές του κατακτούν βραβεία και χρυσά μετάλλια σε πανελλήνιους και τοπικούς διαγωνισμούς. Έχει γράψει δύο βιβλία: το **"Μαθαίνω Βιολί"** για μικρούς βιολιστές και τα **"Απλά Παιδαγωγικά"** για έγχορδα.

Ανέβασε πρώτος παιδική όπερα και παιδικό μιούζικαλ στην Ελλάδα (στο Βασιλικό Θέατρο), καθώς και παιδικό μουσικό θέατρο (στο Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος). Τόσο σαν βιολιστής όσο και σαν μαέστρος έκανε πολλές παγκόσμιες και πανελλήνιες πρώτες εκτελέσεις.

Είναι Α' Κορυφαίος της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης, ενώ διδάσκει βιολί, ορχήστρα και μουσική δωματίου στο Σύγχρονο Ωδείο Θεσσαλονίκης από το 1985. Επί πολλά χρόνια είναι μέλος της Καλλιτεχνικής Επιτροπής της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης και από το Μάρτιο του 2001 είναι **Αναπληρωτής Διευθυντής της Κ.Ο.Θ.**

Δημήτρης Αγραφιώτης

διευθυντής ορχήστρας

Παύλος Γιαλλουράκης

πιάνο
Αρετή Ζούλλα

βιολί

W. A. Mozart: Συμφωνία αρ. 34, σε ντο μείζονα, KV 338

I. Allegro vivace, II. Andante di molto, III. Finale - Allegro vivace

Διάρκεια: 23'

W. A. Mozart: Κοντσέρτο για πιάνο και ορχήστρα αρ. 12, σε λα μείζονα, KV 414

I. Allegro, II. Andante, III. Allegretto

Διάρκεια: 24'

Διάλειμμα

C. Saint-Saëns: "Havanaise" για βιολί και ορχήστρα, έργο 83

Α' ΕΚΤΕΛΕΣΗ

Διάρκεια: 9' 30"

M. Ravel: "Tzigane" για βιολί και ορχήστρα

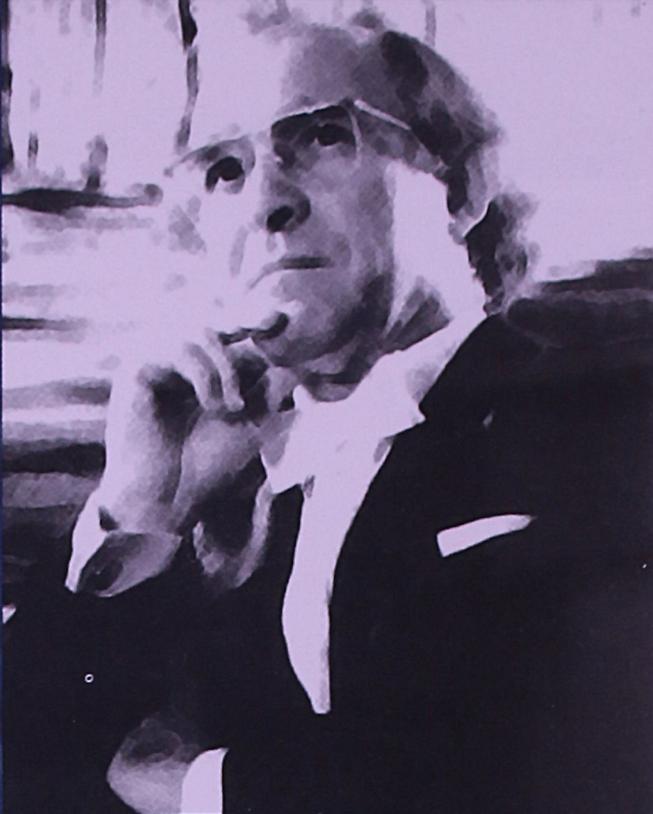
Διάρκεια: 12'

E. Satie: Parade

Χορικό - Πρελούδιο της κόκκινης Αυλαίας - Κινέζος ταχυδακτυλουργός - Μικρή Αμερικανίδα - Ακροβάτες - Φινάλε - Σουίτα στο "Πρελούδιο της κόκκινης Αυλαίας"

Α' ΕΚΤΕΛΕΣΗ

Διάρκεια: 13'

Δημήτρης Αγραφιώτης - Διευθυντής ορχήστρας

Γεννήθηκε στην Αθήνα, όπου σπούδασε βιολί και ανώτερα θεωρητικά. Στη συνέχεια σπούδασε διεύθυνση ορχήστρας και σύνθεση στο Μόναχο στο Σάλτσμπουργκ και στο Βερολίνο. Από τη Μουσική Ακαδημία MOZARTEUM πήρε δίπλωμα διεύθυνσης ορχήστρας με τη διάκριση της "καλλιτεχνικής ωριμότητας" και έγινε βοηθός μαέστρου του προέδρου του Φεστιβάλ του Σάλτσμπουργκ, διάσημου αρχιμουσικού Μ. Παουμγκάρτνερ, διευθύνοντας την Καμεράτα Ακαντέμικα και την Ορχήστρα Μοτσαρτέουμ.

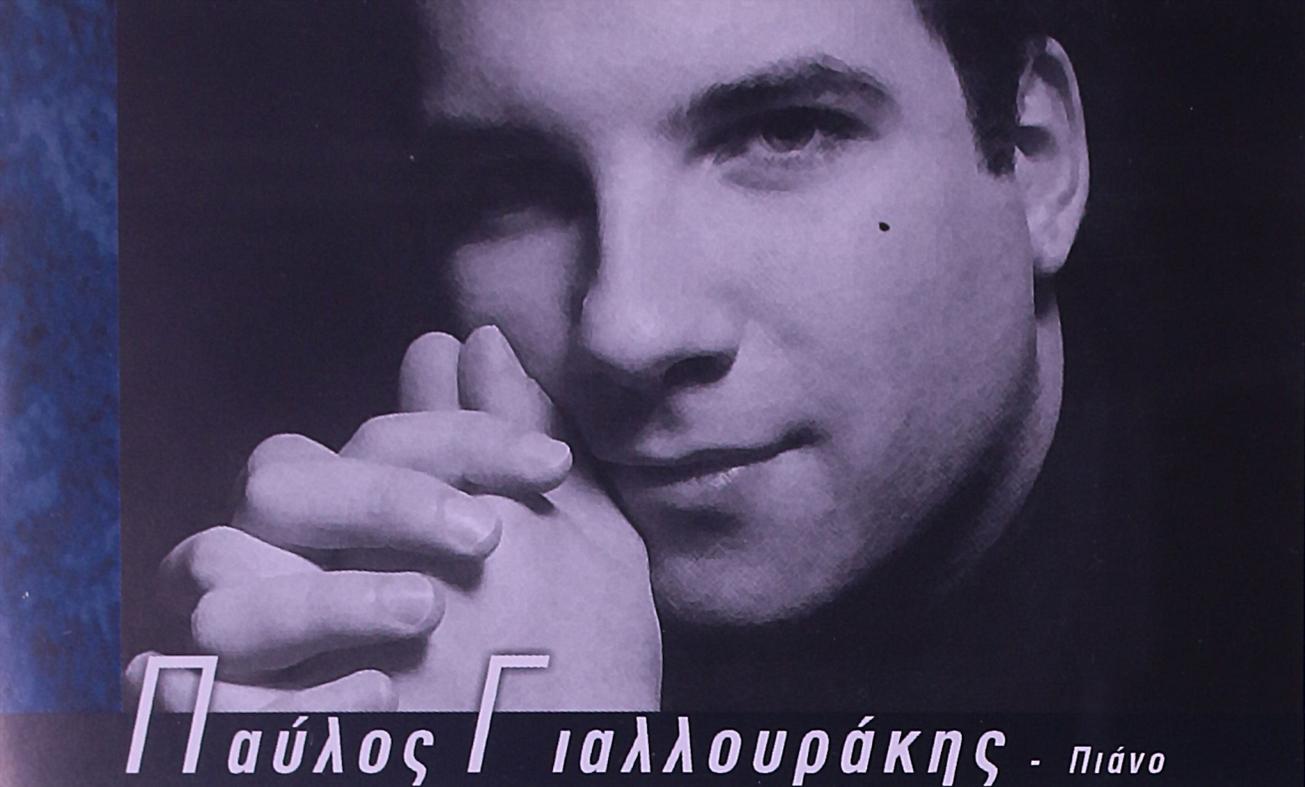
Επί δεκαετία υπήρξε καλλιτεχνικός διευθυντής της Φιλαρμονικής Ορχήστρας Βυρτεμβέργης (Στουτγάρδη - Ρώυτλινγκεν). Το 1977 - 81 ήταν τακτικός φιλοξενούμενος αρχιμουσικός της ορχήστρας LAMOUREUX των Παρισίων και της Κρατικής Όπερας Καρλσρούης μέχρι το 1988. Έχει διευθύνει γνωστές ορχήστρες της Γερμανίας και επί δεκαετία ηχογράφησε προγράμματα στη Ραδιοφωνία Μπάντεν - Μπάντεν.

Έχει εμφανιστεί σε μεγάλα μουσικά κέντρα (Παρίσι, Ρώμη, Λισσαβόνα, Μόντρεαλ, Βουδαπέστη, Ουτρέχτη, Βασιλεία, Βιέννη, Στρασβούργο, Βουκουρέστι, Λονδίνο, Κοπεγχάγη) και έλαβε μέρος σε διεθνή Φεστιβάλ (Σάλτσμπουργκ, Αθήνα, Βουδαπέστη, Μπαντ - Χάρτσμπουργκ, Δημήτρια - Θεσσαλονίκη).

Έχει παρουσιάσει στο εξωτερικό σημαντικό αριθμό έργων Ελλήνων συνθετών (πολλά σε πρώτη παγκόσμια εκτέλεση) ενώ δικές του συνθέσεις έχουν παιχθεί τόσο στο εξωτερικό όσο και στην Ελλάδα. Έχει τιμηθεί με πρώτο βραβείο σύνθεσης από την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης για το ορχηστρικό του έργο "Τρίπτυχο" (Συμφωνιέττα) και με το χρυσό μετάλλιο Λιστ της πόλης Ροϊτλινγκεν - Στουτγάρδης για την πλούσια μουσική δραστηριότητά του.

Το 1993 - 1999 εγκαθίσταται στην Θεσσαλονίκη και αναλαμβάνει την καλλιτεχνική διεύθυνση της Δημοτικής Συμφωνικής Ορχήστρας, την οποία και αναδιοργανώνει οδηγώντας την στο δρόμο της αναγνώρισης. Παράλληλα προώθησε την ιδέα δημιουργίας Όπερας Θεσσαλονίκης με ετήσιες παραγωγές έργων παλιού και σύγχρονου ρεπερτορίου.

Επί σειρά ετών δίδαξε "αρμονική και μορφολογική ανάλυση" στα Τμήματα Μουσικολογίας των πανεπιστημίων Αθηνών και Θεσσαλονίκης και "διεύθυνση Ορχήστρας" σε διεθνή σεμινάρια (Στρασβούργο, Σάλτσμπουργκ, Βορμς). Συχνά διετέλεσε μέλος επιτροπών σε διεθνείς μουσικούς διαγωνισμούς (Hindemith, Μαρία Κάλλας, Jeunesse Musicale). Είναι μέλος της Ένωσης Ελλήνων Μουσουργών, του Διεθνούς Ιδρύματος Mozarteum του Σάλτσμπουργκ και του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου. Είναι μόνιμα εγκατεστημένος στην Αθήνα και συνεχίζει την καλλιτεχνική του δραστηριότητα τόσο στο εξωτερικό όσο και στην Ελλάδα.

Παύλος Γιαλλουράκης - Πιάνο

Ο Παύλος Γιαλλουράκης γεννήθηκε το 1974 στην Αθήνα. Το 1993 πήρε Δίπλωμα Πιάνου με άριστα παμψηφεί, πρώτο βραβείο και αριστείο εξαιρετικής επιδόσεως από το Εθνικό Ωδείο Αθηνών "Μανώλης Καλομοίρης", με καθηγήτρια τη Μυρτώ Μαυρίκου.

Το 1991 πέτυχε στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών, ενώ παράλληλα παρακολούθησε το 1^ο έτος σπουδών στο Μουσικό Τμήμα του Πανεπιστημίου του Ιασίου - Ρουμανίας "Academia de Arte - G.Enescu" με καθηγήτρια τη Mihaela Constantin.

Το 1994 συνέχισε τις σπουδές του, με καθηγήτρια την Germaine Mounier, στην "Ecole Normale de Musique de Paris / A.Cortot", με υποτροφία της Γαλλικής Κυβερνήσεως και, από το 1995 μέχρι το 2000, της Ακαδημίας Αθηνών. Έλαβε το "Diplome Superieur d' Execution de Piano" και το "Diplome Superieur de Musique de Chambre", ενώ το 1997 ολοκλήρωσε τις μεταπτυχιακές του σπουδές και ήταν ο πρώτος Έλληνας πιανίστας που έλαβε το "Diplome Superieur de Concertiste" με τη διάκριση "παμψηφεί και μετά συγχαρητηρίων της επιτροπής".

Από τον Οκτώβριο του 1999 είναι Αναπληρωτής Καθηγητής Πιάνου στην "Ecole Normale de Musique de Paris / A.Cortot".

Το Φεβρουάριο του 2000 απέσπασε το πρώτο βραβείο στο Διεθνή Διαγωνισμό "Albert Roussel" της Σόφιας, καθώς και το ειδικό βραβείο "Albert Roussel" για την καλύτερη ερμηνεία του έργου του Γάλλου συνθέτη.

Έχει δώσει ρεσιτάλ και κοντσέρτα σε σημαντικές αίθουσες στην Ελλάδα και το εξωτερικό, όπως οι Salle Cortot, Salle Debussy - Pleyel και Salle Gaveau στο Παρίσι, το Chateau de Bourglinster στο Λουξεμβούργο, η αίθουσα ΠΑΣΙΔΥ στη Λευκωσία και έχει μετάσχει σε διεθνή φεστιβάλ όπως του Freiburg, της Φλωρεντίας και της Σύμης.

Αρετή Ζούλλα - Βιόλι

Γεννήθηκε το 1986 στο Αργυρόκαστρο της Βόρειας Ηπείρου. Άρχισε να παίζει βιολί από την ηλικία των επτά με δάσκαλο τον πατέρα της Ελευθέριο Ζούλλα, ο οποίος την δίδασκε μέχρι τα δεκατέσσερά της. Μέχρι το 2000 σπούδασε στο Σύγχρονο Ωδείο Θεσσαλονίκης και σε αυτό το χρονικό διάστημα έδωσε πολλά ρεσιτάλ στη Θεσσαλονίκη, στα Γιάννενα και στην Αθήνα.

Στην ηλικία των έντεκα ετών εμφανίστηκε με την Ορχήστρα της Νις Γιουγκοσλαβίας ερμηνεύοντας το 3^ο κοντσέρτο για βιολί του Mozart. Έχει κάνει πολλές εμφανίσεις σε διάφορα τηλεοπτικά κανάλια. Κέρδισε το πρώτο βραβείο στον Πανελλήνιο Διαγωνισμό Βιολιού το 1999 και της δόθηκε η ευκαιρία να παίξει στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών. Το Μάρτιο του 2000 απέσπασε το πρώτο βραβείο στο Διαγωνισμό Αποφοίτων Βορείου Ελλάδος.

Η υποτροφία που κέρδισε το καλοκαίρι του 2000 από το Ίδρυμα Τάσος Πρασσόπουλος την οδήγησε στον Καναδά, όπου παρακολούθησε το Young Artist Program Canada και πήρε μαθήματα από τον παγκοσμίου φήμης βιολίστα και διευθυντή ορχήστρας Pinchas Zukerman.

Ερμήνευσε στον Καναδά το "Bartok Duos". Μετά ακολούθησε το καλοκαιρινό σχολείο "Perlman Music Program" στη Νέα Υόρκη με πλήρη υποτροφία από το σχολείο για τα καλοκαίρια 2000 και 2001, όπου πήρε μαθήματα από το διάσημο βιολιστή Itzhak Perlman. Με το "Perlman Music Program" έπαιξε στο "Lincoln Center" και στο "Carnegie Hall" της Νέας Υόρκης.

Η Αρετή Ζούλλα συνεχίζει τις σπουδές της για δεύτερη συνεχή χρονιά με πλήρη υποτροφία στο Manhattan School of Music με την Patinka Korec, βοηθό του Pinchas Zukerman. Παίρνει επίσης μαθήματα τακτικά από τον ίδιο τον Zukerman στο masterclass του Manhattan School of Music.

Wolfgang Amadeus Mozart (1756 - 1791)

Συμφωνία αρ. 34, σε ντο μείζονα, KV 338

Η Συμφωνία αρ.34, σε ντο μείζονα, του Μότσαρτ, γράφτηκε το 1780 κατά την διάρκεια της παραμονής του στο Σάλτσμπουργκ. Κατά τον Κρέτσμαρ ο συνθέτης, με το έργο αυτό - μεταβατικής μάλλον περιόδου - προχωρεί προς την οριστική μορφή του είδους, που θα βρει την αποθέωσή του με τις επόμενες Συμφωνίες της Βιέννης, οι οποίες δεν θ' αργήσουν να επακολουθήσουν.

Το πρώτο μέρος της Συμφωνίας αρχίζει πανηγυρικά, στον τύπο της Εισαγωγής, όπως αποδεικνύει το πρώτο θέμα, που θα καταλήξει ελεγειακά, στον ελάσσονα τόνο. Η ανάπτυξη όμως, με τις νέες μουσικές ιδέες που χρησιμοποιεί, αποδεικνύει ότι ο συνθέτης βαδίζει ήδη σε τελειότερη τεχνοτροπία. Το αργό μέρος - Andante - είναι αγνός Μότσαρτ, τελειώνει δε με εντελώς ασυνήθιστο τρόπο. Παρά τον ειδυλλιακό του χαρακτήρα, ο συνθέτης αναμιγνύει στο μέρος αυτό και αρκετά αρρενωπά στοιχεία, ενώ αξιοπαρατήρητος είναι κι ο τρόπος με τον οποίο χειρίζεται το κουαρτέτο των εγχόρδων.

Η Συμφωνία αρ.34, όπως άλλωστε οι περισσότερες Συμφωνίες του Σάλτσμπουργκ, δεν έχει Μενουέττο, μεταγενέστερες όμως έρευνες απέδειξαν ότι ο Μότσαρτ είχε αρχίσει να γράφει και για τη συμφωνία αυτή ένα Μενουέττο, το οποίο τελικά δεν χρησιμοποίησε.

Στο φινάλε, ένα θυελλώδες Allegro σε 6/8, επικρατεί κάποια δραματικότητα και ενεργητικότητα, που προαναγγέλλει τη "Συμφωνία του Διός".

Γ. Σκλάβος

Wolfgang Amadeus Mozart (1756 - 1791)

Κοντσέρτο για πιάνο και ορχήστρα αρ. 12, σε λα μείζονα, KV 414

Το κοντσέρτο αυτό ανήκει σε μια μικρή ομάδα τριών κοντσέρτων, που ο Μότσαρτ έγραψε το χειμώνα του 1782 - 83 στη Βιέννη, τα οποία στον χρονολογικό - θεματικό κατάλογο του Köchel των έργων του μεγάλου συνθέτη είναι αριθμημένα 413, 414, 415. Απ' αυτά φαίνεται ότι γράφτηκε πρώτο, δηλαδή προς τα τέλη του 1782.

Ο ίδιος ο συνθέτης έγραψε σ' ένα γράμμα προς τον πατέρα του για τα κοντσέρτα αυτά. "Μένουν δύο ακόμη κοντσέρτα για να συμπληρωθεί η σειρά για τους συνδρομητές. Αυτά τα κοντσέρτα είναι ένα επιτυχημένο ενδιάμεσο ανάμεσα στο πολύ εύκολο και στο πολύ δύσκολο. Είναι πολύ λαμπερά, ευχάριστα στο αυτί και φυσικά, χωρίς να είναι άψογα. Εδώ και εκεί υπάρχουν τμήματα, απ' τα οποία μόνο οι γνώστες της μουσικής θα μπορούν να ικανοποιηθούν. Αλλά είναι γραμμένα αυτά τα τμήματα με τέτοιο τρόπο, που κι οι λιγότερο μορφωμένοι δεν μπορούν παρά να ευχαριστηθούν, χωρίς να ξέρουν το γιατί".

Αν λάβουμε υπόψη πως το γράμμα αυτό είναι γραμμένο στις 28 του Δεκέμβρη 1782, πριν δηλαδή συμπληρωθούν τα τρία κοντσέρτα, θα μπορούμε να θεωρήσουμε ασφαλώς ότι οι πιο πάνω χαρακτηρισμοί του συνθέτη έχουν ιδιαίτερη σχέση με το Κοντσέρτο KV 414, που την εποχή εκείνη ήταν ήδη τελειωμένο. Οι καντέντσες του κοντσέρτου αυτού γράφτηκαν από το Μότσαρτ αργότερα, σύμφωνα με υπόσχεση του συνθέτη προς την αδερφή του.

+ Σόλων Μιχαηλίδης

"Havanaise" για βιολί και ορχήστρα, έργο 83 (1887)

Ο Σαιν - Σανς έγραψε την "*Havanaise*" αρχικά για βιολί και πιάνο το 1887 στο πνεύμα των δεξιοτεχνικών κομματιών για τις επιδείξεις των σαλονιών της εποχής. Επειδή είχε άμεση επιτυχία, ο συνθέτης επεξεργάστηκε την εκδοχή για συνοδεία ορχήστρας, έτσι ώστε να μπορεί να παίζεται σε μεγαλύτερο χώρο, διατηρώντας όμως πάντα τον κυρίαρχο ρόλο του σόλο βιολιού.

Ο τίτλος παραπέμπει σ'ένα χορό, που έφτασε το 19^ο αιώνα από την Κούβα στην Ισπανία και του οποίου η ονομασία προέρχεται από το όνομα της πρωτεύουσας της Κούβας, Havana.

Ο Σαιν - Σανς συνδυάζει τον χαρακτηριστικό ρυθμό του χορού με δύο κύρια θέματα, τα οποία εμφανίζονται τμηματικά, σαν σε ελεύθερη μορφή ενός ρόντο. Το πρώτο θέμα, που παρουσιάζεται στην αρχή απλά από τον σολίστ, έχει ένα έντονο ρομαντικό χρώμα, κυρίως λόγω των χρωματισμών της μεγάλης και της μικρής τρίτης. Στη δεύτερη ενότητα παρεμβάλλεται ένα πιο δραματικό επεισόδιο, όπου το σόλο βιολί κινείται δεξιοτεχνικά σε δέκατα έκτα, ενώ στην Τρίτη ενότητα επανέρχεται η αρχική γλυκιά ατμόσφαιρα, με το δεύτερο θέμα αυτή τη φορά. Από εκεί και έπειτα εναλλάσσονται τα δεξιοτεχνικά ξεσπάσματα με τις στιγμές λυρικότητας. Το έργο φτάνει στην κορύφωση, τονίζοντας το δεξιοτεχνικό στοιχείο όλο και πιο πολύ.

Maurice Ravel (1875 - 1937)

"Tzigane" για βιολί και ορχήστρα

Η ραψωδία για σόλο βιολί και ορχήστρα "Tzigane" ανήκει στην ώριμη περίοδο του συνθέτη. Είναι αφιερωμένη στην Ουγγαρέζα βιολονίστρια Jelly d'Aranyi, η οποία την παρουσίασε για πρώτη φορά στο Λονδίνο στην αρχική μορφή με συνοδεία ενός luteal. Αργότερα ο Ραβέλ ενορχήστρωσε τη συνοδεία, προσπαθώντας να διατηρήσει και εδώ, όπως στο δεξιότεχνικό τρόπο παιξίματος του βιολιού, το χαρακτηριστικό χρώμα της τσιγγάνικης μουσικής.

Το δεξιότεχνικό πνεύμα του έργου φανερώνεται ήδη από την αρχή, όπου το βιολί ξεκινά με μία μεγάλη σόλο cadenza κυρίως με ποικίλματα και περάσματα. Ακολουθεί μία "αντίστοιχη" cadenza της άρπας, την οποία συνοδεύει ο σολίστ και εν μέρει η ορχήστρα. Από εκεί και μετά παρουσιάζονται ποικίλα θέματα, άλλα ήρεμα και μεγαλόπρεπα, άλλα πιο χορευτικά, σε μία σειρά "δεξιότεχνικών πυροτεχνημάτων" τόσο του σολίστ όσο και της ορχήστρας, ζωντανεύοντας το εντυπωσιακό παίξιμο των τσιγγάνων, που έπαιζαν σε καφενεία και εστιατόρια των πόλεων. Και παρόλο που η δεξιότεχνία του βιολιού όλο και αυξάνεται, δεν δίδεται σ' αυτό το κομμάτι η εντύπωση, πως αυτή είναι ο αυτοσκοπός του έργου. Περισσότερο ταιριάζει η ιδέα μίας εικόνας του είδους και του περιβάλλοντος της τσιγγάνικης μουσικής, δοσμένη με ιδιαίτερα εντυπωσιακό τρόπο.

Evelin Voigtmann

Ο γάλλος μουσικός Ερίκ Σατί άρχισε να ασχολείται με τη μουσική σε ηλικία 8 ετών. Η μηριά του, που ήταν πιανίστρια, τον έβαλε στο Conservatoire de Paris (1883 - 84), αλλά σύντομα ο Σατί εγκατέλειψε τις κανονικές σπουδές του, για να περνά τις ώρες του ως πιανίστας στα καφέ της Μονμάρτης. Έτσι και τα πρώτα έργα που δημοσιεύει, είναι έργα για πιάνο. Στη συνέχεια ασχολείται με τις φόρμες και το μυστικισμό του μεσαίωνα, στοιχεία τα οποία διαποτίζουν τις επόμενες συνθέσεις του.

Το 1898 εγκαθίσταται στο Arroueill έξω από το Παρίσι και εκεί θα βρει αργότερα τα πρόσωπα, που σημαδεύουν τα μοντέρνα ρεύματα της εποχής και ταιριάζουν στον ασυμμόρφωτο χαρακτήρα του Ντιαγκίλεφ, Κοκτώ και Πικάσσο. Ο Κοκτώ έλεγε για την ήδη τότε μη συμβατική μουσική του Σατί: "Υπάρχουν έργα, των οποίων όλη η σημασία τους βρίσκεται στο βάθος - άσχετο το που οδηγούν. Το πιο μικρό έργο του Σατί είναι μικρό σαν μία κλειδαρότρυπα. Όλα όμως αλλάζουν, όταν το μάτι πλησιάσει κοντά". Μ' αυτούς τους τρεις, ο Σατί δένεται φιλικά και το 1916, παρουσιάζουν ως "κυβιστικό μανιφέστο" το μπαλέτο Parade (Παρέλαση).

Ο Κοκτώ ήθελε να δημιουργήσει ένα "ρεαλιστικό μπαλέτο". Με τον Σατί ως συνθέτη και τον Πικάσσο για τα σκηνικά και τα κουστούμια, πέτυχε με το έργο αυτό μία αλλαγή όχι μόνο στη μουσική, αλλά επίσης στην τέχνη του θεάτρου.

Η υπόθεση του μπαλέτου σύμφωνα με τον Κοκτώ είναι η εξής: "Η σκηνή δείχνει σπίτια του Παρισιού την Κυριακή. Ένας περιοδεύων θίασος. Τρία νούμερα στο στυλ των music-hall ανοίγουν την Parade. Ένας κινέζος ταχυδακτυλουργός. Ακροβάτες.

Μία νεαρή Αμερικανίδα. Τρεις μάνατζερ οργανώνουν τη διαφήμιση. Συνεννοούνται μεταξύ τους στην χοντροκομμένη γλώσσα τους. Το κοινό νομίζει, πως η παρέλαση είναι ήδη η παράσταση, και οι τρεις προσπαθούν αδέξια να κάνουν το κοινό να καταλάβει, πως δεν είναι έτσι. Κανείς δεν μπαίνει μέσα στη σκηνή. Μετά το τελευταίο νούμερο της παρέλασης, οι μάνατζερ καταρρέουν. Έτσι εμφανίζονται μπροστά ο Κινέζος, οι ακροβάτες και η Αμερικανίδα και προσπαθούν να εξηγήσουν την κατάσταση στο κοινό".

Τα πρόσωπα του μπαλέτου περιγράφονται ως εξής: "Οι μάνατζερ είναι μέρος του ντεκόρ, πορτραίτα του Πικάσσο, που κινούνται... Στα τέσσερα πρόσωπα τονίζονται κάποιες καθημερινές κινήσεις, που μετατρέπονται σε χορό, χωρίς να χάνουν την πραγματικότητά τους... Η μικρή Αμερικανίδα λ.χ. τρέχει, παίρνει το ποδήλατο, διώχνει έναν οπλισμένο ληστή, χορεύει Ragtime, αποκοιμάται κτλ. Οι ακροβάτες...χαζοί, επιδέξιοι, φτωχοί, εκφράζουν τη μελαγχολία του τσίρκου, του Κυριακάτικου βραδινού."

Ο Σατί γράφει μία μουσική με απλή αρχιτεκτονική, που θυμίζει music-hall σε ένα ανώτερο επίπεδο. Τα τρία θεαματικά νούμερα με κέντρο το Ragtime τοποθετούνται σε διπλό πλαίσιο: το εσωτερικό με τη μουσική για τους μάνατζερ πριν το πρώτο και μετά το τρίτο νούμερο και το εξωτερικό (Prelude au Rideau Rouge) σε μορφή μίας έκθεσης από φούγκα. Η φασαρία του κοινού δεν αναφέρεται, ενώ από τη μουσική των πανηγυριών, ο Σατί χρησιμοποιεί μόνο τις χαρακτηριστικές μετατροπίες και τα ξαφνικά ξεσπάσματα των χάλκινων. Το κύριο νεωτεριστικό στοιχείο όμως είναι η χρήση θορύβων όπως ήχοι σειρήνας, γραφομηχανής, πυροβολισμών, ρόδας λοταρίας κ.α.

Η πρώτη παράσταση, που έγινε στις 18 Μαΐου 1917 στο Châtelet προκάλεσε φοβερή αντίδραση. Το κοινό και οι κριτικοί δεν κατάλαβαν τίποτα από τη χορογραφία, τα σκηνικά ή τη μουσική και νόμιζαν, πως οι καλλιτέχνες ήθελαν να τους κοροϊδέψουν. Ενώ το σκάνδαλο επεκτάθηκε από κάποιους δημοσιογράφους και σε πολιτικό επίπεδο - το Παρίσι βρισκόταν υπό γερμανική κατοχή - το έργο παραλίγο να ερμηνευθεί ως πράξη προδοσίας και να οδηγήσει τον συνθέτη στη φυλακή. Ο Σατί ωστόσο απολάμβανε την κατάσταση, διότι ξαφνικά έγινε αρχηγός ενός νέου ρεύματος στη μουσική.

Α' ΒΙΟΛΙΑ

❖ *Εξάρχοντες*

Κωνσταντίνος Πατσαλίδης
Δημήτρης Χανδράκης

❖ *Κορυφαίοι Α'*

Μίκης Μιχαηλίδης
Γιώργος Πετρόπουλος

...

Μαρία Δρούγου
Μαρία Σουέρεφ
Εύη Δελφινόπουλου
Ευάγγελος Παπαδημήτρης
Κρυστάλλης Αρχοντής
Αναστασία Μισυρλή
Ειρήνη Ντράγκνεβα
Γιώργος Κανδυλίδης
Έκτωρ Λάπας
Καλλιόπη Μυλαράκη
Μαρία Σπανού

Β' ΒΙΟΛΙΑ

❖ *Κορυφαίοι Α'*

Ανθή Τζίμα
Ντάρια Κάτσιου

❖ *Κορυφαίος Β'*

Νικόλαος Αρχοντής

...

Μίμης Τοπσιδης
Ιουλία Γκουντίμοβα
Αθανάσιος Θεοδωρίδης
Αλκέτας Τζιαφέρης
Δέσποινα Παπαστεργίου
Isabelle Both
Κωνσταντίνα Πολυζωΐδου
Ευαγγελία Κουζώφ

ΒΙΟΛΕΣ

❖ *Κορυφαίοι Α'*

Νεοκλής Νικολαΐδης
Lutz Kühne

...

Νικόδημος Δέλλιος
Ειρήνη Παραλίκα
Χρήστος Βλάχος
Φελίτσια Ποπίκα
Κατερίνα Μαρτινοπούλου
Αλεξάνδρα Βόλτσι

ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΑ

❖ *Κορυφαίοι Α'*

Δημήτρης Πάτρας
Δημήτρι Γκουντίμοβ

❖ *Κορυφαίος Β'*

Ρένος Μπαλτάς

...

Γεώργιος Μανώλας
Ανθή Κοντογιαννάκη
Απόστολος Χανδράκης
Δημήτρης Πολυζωΐδης
Ζόραν Στέππς
Βίκτωρ Δάβαρης
Γιάννης Στέφος
Έλινα Νάκη-Φερένσε

ΚΟΝΤΡΑΜΠΑΣΑ

❖ *Κορυφαίος Α'*

Γεώργιος Γράλιστας

❖ *Κορυφαίοι Β'*

Χαράλαμπος Χειμαριός
Ειρήνη Παντελίδου

...

Αναστάσιος Μαυρουδής
Ελένη Μπουλασίκη
Ιωάννης Χατζής
Λεωνίδας Κυρίδης

ΦΛΑΟΥΤΑ

❖ *Κορυφαίοι Α'*

Πέτρος Σουσάμογλου
Νίκος Δημόπουλος

❖ *Κορυφαίοι Β'*

Έλιε Μακοβέι
Γεώργιος Κανάτσος

...

Νίκος Κουκής
Ιωάννης Ανισέγκος

ΟΜΠΟΕ

❖ *Κορυφαίοι Α'*

Δημήτρης Κίτσος
Δημήτρης Σαφαρίδης

❖ *Κορυφαίοι Β'*

Νικόλαος Καλπαξίδης
Βλαντιμίρ Γκάνεβ
Κωνσταντίνος Χασιώτης

...

Θωμάς Μητριζάκης

ΚΛΑΡΙΝΕΤΑ

❖ *Κορυφαίοι Α'*

Κοσμάς Παπαδόπουλος
Χρήστος Γραονίδης

❖ *Κορυφαίοι Β'*

Πόλλα Σμιθ-Διαμαντή
Οβίντιου Καπλέσκου

...

Βασίλης Καρατζίβας

ΦΑΓΚΟΤΑ

❖ *Κορυφαίοι Α'*

Βασίλης Ζαρόγκας
Γιώργος Πολίτης

❖ *Κορυφαίος Β'*

Κωνσταντίνος Βαβάλας

...

Μαλίνα Ηλιοπούλου

ΚΟΡΝΑ

❖ *Κορυφαίοι Α'*

Εμμανουήλ Ιορδανίδης
Christian Beemelmans
Κοσταντίν Ιστράτε

❖ *Κορυφαίοι Β'*

Βασίλης Βραδέλης
Παντελής Φαΐδ

Νίκος Δραγομάνοβιτς

ΤΡΟΜΠΕΤΕΣ

❖ *Κορυφαίοι Α'*

Σπύρος Παπαδόπουλος
Γρηγόριος Νέτσκας

❖ *Κορυφαίος Β'*

Γεώργιος Αβράμογλου

...

Ιωάννης Σισμανίδης
Δημήτρης Κουρατζίνος

ΤΡΟΜΠΟΝΙΑ

❖ *Κορυφαίοι Α'*

Γιώργος Κόκκορας
Αθανάσιος Ντώνες

❖ *Κορυφαίοι Β'*

Δημήτριος Νέτσκας
Φώτης Δράκος

...

Βαγγέλης Μπαλτάς

ΤΟΥΜΠΑ

❖ *Κορυφαίος Β'*

Γιώργος Τηνιακούδης
Παύλος Γεωργιάδης

ΤΥΜΠΑΝΑ

❖ *Κορυφαίοι Α'*

Βλαντιμίρ Αφανάσιεφ
Δημήτριος Βίπτης

ΚΡΟΥΣΤΑ

❖ *Κορυφαίος Β'*

Κωνσταντίνος Χανής

...

Ελευθέριος Αγγουριδάκης
Ντέλια Μιχαηλίδου

ΠΙΑΝΟ

Μαριλένα Πιακοπούλου

ΑΡΠΑ

Γεωργία Ξαγαρά

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΣ

Βασίλης Ξαγαράς

Η επόμενη συναυλία

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

30 / 11

Ο.Μ.Μ.Θ.

ΚΑΡΟΛΟΣ ΤΡΙΚΟΛΙΔΗΣ *διευθυντής ορχήστρας*

STUDIO PERCUSSION GRAZ *κρουστά*

Hannes Ebner, Günter Grasmuck, Josi Hirzberger, Günter Meinhardt, Roland Neffe, Chico Schenk

ARMIN POKORN *MIDI - Guitar*

Studio Percussion Graz

Ορχηστρική Σουίτα για 6 κρουστά και κιθάρα

Α'ΕΚΤΕΛΕΣΗ

B. Maderna

Quadrivium για 4 κρουστά και ορχήστρα

Α'ΕΚΤΕΛΕΣΗ

ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ **21:00**

ΤΙΜΕΣ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ Ο.Μ.Μ.Θ.

ΠΛΑΤΕΙΑ Α'	7.000 δρχ.	20, 54 €
ΠΛΑΤΕΙΑ Β' - ΘΕΩΡΕΙΑ ΕΞΩΣΤΗΣ	4.000 δρχ.	11, 74 €
	3.000 δρχ.	8, 80 €
ΜΕΙΩΜΕΝΟ*		
ΠΛΑΤΕΙΑ - ΘΕΩΡΕΙΑ ΕΞΩΣΤΗΣ	3.000 δρχ.	8, 80 €
	2.000 δρχ.	5, 87 €

ΤΙΜΕΣ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ Α.Π.Θ.

ΠΛΑΤΕΙΑ Α'	4.000 δρχ.	11, 74 €
ΠΛΑΤΕΙΑ Β'	2.000 δρχ.	5, 87 €
ΠΛΑΪΝΟ ΔΙΑΖΩΜΑ ΕΞΩΣΤΗΣ	2.000 δρχ.	5, 87 €
	1.500 δρχ.	4, 40 €
ΜΕΙΩΜΕΝΟ*	1.000 δρχ.	2, 93 €

*(εκπαιδευτικοί, φοιτητές, σπουδαστές, μαθητές ωδείων)

Εισιτήρια και συνδρομές προπωλούνται στο Ταμείο της Κ.Ο.Θ. (Μέγαρο Εταιρίας Μακεδονικών Σπουδών),
τηλ: 0310 223785 Δευτέρα, Τρίτη Τετάρτη, Πέμπτη 10:00 - 13:00 και 18:00 - 20:00 και Παρασκευή 10:00 - 13:00

Η Κ.Ο.Θ. διατηρεί το δικαίωμα - αν χρειαστεί - να τροποποιήσει το πρόγραμμα. Η είσοδος μετά την έναρξη της συναυλίας επιτρέπεται μόνο στο διάλειμμα
Η είσοδος στη συναυλία επιτρέπεται σε παιδιά 6 ετών και άνω

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ - ΠΡΟΒΟΛΗΣ & ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

τηλ: 0310 589156 & 589160, e-mail: koth@otenet.gr

Κ.Ο.Θ. - ΜΟΝΗ ΛΑΖΑΡΙΣΤΩΝ

Κολοκοτρώνη 21

546 30, Σταυρούπολη

τηλ.: 0310 589156 - 160, 0310 589163

fax: 0310 604854

www.orchestra-thess.gr

koth@otenet.gr

με την υποστήριξη
Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Αγγελιοφόρος